

Røða á 40 ára føðingardeggi hjá Heilsuhjálparafelagi Føroya

Góðu tit øll!

Eg vil byrja við at ynskja Heilsuhjálparafelagi Føroya hjartaliga til lukku við 40 ára føðingardegnum og takk fyri innbjóðingina at bera tykkum eina heilsan á hesum stóra degi.

Sum avvarðandi landsstýrismaður í arbeiðsmarknaðarmálum havi eg sera stóra virðing fyri arbeiðinum hjá heilsuhjálparum - tískil eri eg sera glaður fyri at vera við til at heiðra tykkum í dag. Tí um nakar skal heiðrast, so er tað uttan iva tit, ið hvønn dag gera eitt sera týdningarmikið arbeiði.

Tann 26. mai 1979 varð Heimahjálparafelag Føroya sett á stovn. Hetta var fyrsta felagið, ið setti heimahjálparar í sjóneykuna, og fekk felagið úr at gera. Eingi skipaði viðurskifti vóru hjá heimahjálparum, eingin sáttmáli var, og eingi álitisfólk vóru. Felagið mátti finna sítt fótafesti í tí føroyska samfelagnum, og hevur hetta uttan iva verið eitt stórt arbeiði.

Mongu fyrstu árin hevði felagið onga skrivstovu og mátti tí leiga seg inn í høli ymsastaðni runt í Havnini. Í 1988 keypti felagið hesi húsini í Fríðriks Petersensgøtu, og hevði felagið endiliga eitt stað, har allir limir kundu venda sær til og kenna seg heima.

Tá felagið av fyrstan tíð varð stovnað, varð felagið stílað til allar heimahjálparar hjá Heimatænastuni í Føroyum. Men so við og við sum árin gingu, fór starvsøkið felagsins eisini at umfata ellisheim, røktarheim og stuðulsfólkaskipanina. Síðani varð navnið hjá felagnum broytt til Heilsuhjálparafelag Føroya tann 21. apríl 2001.

Nú eru longu 40 ár liðin síðani Heilsuhjálparafelag Føroya varð stovnað, og er felagið sera virkið og sjónligt millum allar limir sínar. Eitt nú ger forkvinnan Mary Antonsdóttir eitt flott arbeiði við at varpa ljós á

avbjóðingar í yrkinum, og eisini er hon sjónlig á stovnum runt um í landinum, har hon vitjar limir felagsins. Júst soleiðis skal ein forkvinna bera seg fram, og tað havi eg sum avvarðandi landsstýrismaður sera stóra virðing fyri.

Tað er eingin ivi um, at tit, sum eru heilsuhjálparar, hava eitt sera týðningarmikið starv. Tit hjálpa teimum, ið eru óhjálpin, við at geva umsorgan, røkt og aðra týðningarmikla hjálp í gerandisdegnum.

Hugsast kann, at tit í stóran mun taka tykkum av tí fysiska og praktiska hjá tí óhjálpna borgaranum, men eisini veit eg, at tit gera so nógv meira enn tað. Tit lurta tá, tann óhjálpni borgarin hevur nakað upp á hjarta, tit troysta, tá borgarin hevur tørv á tí, og tit eru har hjá teimum bara fyri at vera, tá eingin annar kann. Tit bjóða borgaranum heitar hendur og umsorgan í eini tíð, ið kann tykjast tung og máttleys. Tit eru hjá borgaranum í viðbreknum løtum og leggja ikki bara hendur, men eisini oyra til mangt og hvat.

Eg kenni eina damu, sum fekk møguleika at arbeiða sum heimahjálp í eina tíð. Hon segði fyri mær, at tað var eitt tað mest gevandi starvið, hon nakrantíð hevði havt. Orsøkin til hetta var nevniliga tann, at hon veruliga føldi, at hon gjørði ein mun. Hon hjálpti teimum gomlu upp um morgunin, og gjørði tey klár til dagin, meðan prátað varð um alt frá, hvussu tey høvdu sovið um náttina til politikk, og eisini fall prátið ofta á familjuna og gamlar dagar. Eisini greiddi heimahjálpin frá, at hon í fleiri førum var tann, sum vitjaði tey gomlu mest, tí at familjan ikki hevði stundir at vitja, ella tí at borgarin ikki hevði nakað serligt av familju ella kenningum.

Og tað er júst har, tit, sum eru heilsuhjálparar, gera ein serliga stóran mun - tit eru til staðar, tá tørvur er á tykkum.

Eisini veit eg, at starvið sum heilsuhjálpari í vissan mun er eitt avbjóðandi starv. Eitt nú eru skeivar arbeiðstíðir ein avbjóðing hjá serliga barnafamiljum, ið hava ringt við at fáa gerandisdagin at hanga saman orsakað av hesum. Arbeiðið er eisini tungt likamliga, tí at nógvir borgarar skulu lyftast og vendast gjøgnum dagin. Og kann arbeiðið eisini vera avbjóðandi sálarliga, tá tit mæta borgarum, ið liggja á sjúkralegu ella sum hava tað trupult.

Tað kann eisini vera avbjóðandi at fáa arbeiðsdagin at hanga saman, tí at nógv er at gera, men ov lítil tíð at gera arbeiðið í. Og er hetta ein afturvendandi avbjóðing, ið er neyðugt at gera nakað við. Tit hava jú eitt tað týðningarmiklasta starvið í okkara samfelagi, tí at tit taka tykkum av okkara óhjálpu borgarum, ið hava rætt og tørv til neyðugu hjálpina. Og eitt skulu tit vita – óansæð um tit kenna tað sum um, at tit ikki fáa gjørt tykkara arbeiði til fulnar, so er tað ikki tykkara skyld.

Tit gera eitt gott arbeiði. Tað eru kanska umstøðurnar, ið mugu gerast betri, enn tær eru í dag.

Í 2001 varð Heilsuskúli Føroya stovnaður á Tvøroyri í Suðuroy og síðani fluttur til Miðnámsskúlan í Hovi. Hetta førði við sær at heilsuhjálparar kundu nema sær prógv og endiliga fáa pappír upp á sína førleikar og fáa eina útbúgving. Fleiri fólk fóru suður at ganga í skúla, og eisini vóru fleiri av hesum tilkomnar kvinnur og familjukvinnur, og er tað sera flott gjørt av teimum.

Síðani skúlin varð stovnaður hava 642 næmingar nomið sær prógvið sum heilsuhjálpari, og kann sigast, at skúlin í Suðuroy hevur tænt sínum endamáli – Nevniliga at førleikamenna heilsuhjálparar.

Í samsvari við hesi menning av yrkinum hjá heilsuhjálparum hevur Arbeids- og brunaeftirlitið eisini lagt dent á og útgivið eina vegleiðing, sum skal vera við til at tryggja m.a. heilsuhjálparum eitt trygt arbeiðsumhvørvið.

40 ár eru nú liðin, síðani Heilsuhjálparafelag Føroya varð sett á stovn, og eisini eru 40 ár síðani, at felagið skapti sín samleika, ið gjørði sítt til, at allir heilsuhjálparar í Føroyum finga eitt felags heim.

Mangt hava tit lagt dent á hesi árinum, og eg ivist ikki í, at tit fara at megna uppافتur meira komandi 40 árinum!

Eg vil enn einaferð ynskja øllum heilsuhjálparum, nevndini, starvsfólki og felagnum hjartaliga tillukku við runda degnum og blíðan byr frameftir og eitt gott summar.

Takk fyri!